

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏDƏNİYYƏT VƏ TURİZM
NAZİRLİYİ**

AZƏRBAYCAN TURİZM İNSTİTUTU

“Menecment və marketing” kafedrası

“İxtisas İstiqamətli Fərdi Təlim” fənnindən

Kurs işi

Tələbənin adı, soyadı	Fərid Paşazadə
Müəllim	Asəf Kazımov
Fakultə	Biznes idarəçiliyi
İxtisas	Menecment
Qrup	TMTQ 1201
Kurs	2
Semestr	2

Bakı 2014

Mündəricat

Mündəricat	1
Giriş	2
Fəsil 1. Finlandiyanın turizm ehtiyatları	3
1.1. Təbii ehtiyatlar.....	3
1.2. Tarixi-mədəni ehtiyatlar.....	4
1.3. Sosial-iqtisadi ehtiyatlar.....	6
1.4. Etnoqrafik ehtiyatlar.....	8
Fəsil 2. Finlandiyanın turizm infrastrukturu	10
2.1. Nəqliyyat İnfrastrukturu.....	10
2.2. Qidalanma və yerləşmə müəssisələri.....	11
2.3. Turizm Təşkilatları.....	13
Fəsil 3. Finlandiyada əsas turizm növləri	15
3.1. Qış turizmi.....	15
3.2. İdman turizmi.....	17
3.3. Ekoloji turizm.....	18
3.4. Kənd turizmi.....	19
3.5. Müalicə və sağlamlıq turizmi.....	20
Fəsil 4. Finlandiyanın turizm destinasiyaları	22
4.1. Helsinski.....	22
4.2. Finlandiyanın şimalı – Laplandiya.....	23
4.3. Göllər ölkəsi.....	25
4.4. Sahil zonası və arxipelaqlar.....	26
Nəticə	28
Ədəbiyyat siyahısı	29

Giriş

Ölkənin rəsmi adı Finlandiya Respublikadır (Suomen Tasavalta). O, Avropanın şimalında, Skandinaviya yarımadasının şərq hissəsində yerləşir.

Finlandiya Rusiya, Norveç və İsveçlə həmsərhəddir və Baltik dənizin Botnik və Fin körfəzlərinə çıxışı var. Ölkənin sahil xətti 4,5 min km² təşkil edir, dənizdən uzaqlığı isə heç bir nöqtədə 300 km-dən çox deyildir. Əhatə etdiyi torpaq sahəsinə (338km²) görə Finlandiya Böyük Britaniya və İtaliya kimi Avropa dövlətlərini üstələyir. Bu göstəriciyə görə o, Avropa ölkələri arasında yeddinci yer tutur. Finlandiya qərbdən şərqə 540 km, şimaldan cənuba isə 1160 km uzanır.

Finlandiya göllər ölkəsidir. Bu göllərdən ən böyüyü Sayma, İnari və Pyayyannedir. Ölkənin əsas çayları Tornio, Muonio, Kemi və Ouludur, lakin bunlardan yalnız Oulu gəmilərin üzməsi üçün yararlıdır. ərazinin böyük hissəsi düzənlikdir, dağlıq ərazilər isə ölkənin şimal-qərbində yerləşir. Elə burada Finlandiyanın ən yüksək nöqtəsi Xaltiya dağı (1324 m) yerləşir. Finlandiyaya Aland adaları da (Axvenanmaa arxipelaqı) – təxminən 6,5 min ada daxildir.

Finlandiya Skandinaviya ölkələri qrupuna daxildir. 700 illik İsveç hakimiyyətindən sonra o, Rusiyanın tərkibinə daxil olmuş və 1809-cu ildə Böyük Finland knyazlığı adını almışdır. 1917-ci ilin dekabrında Finlandiya müstəqillik əldə etmişdir. İkinci Dünya Müharibəsindən 19910ci ilədək o, SSRİ ilə möhkəm iqtisadi bağlarla bağlanmışdır. 1991-ci ildə SSRİ-nin süquta uğramasından sonra Finlandiya Qərbi Avropa ilə daha sıx əlaqələr saxlamağa istiqamətlənmişdir. O, BMT-nin (1955-ci ildən), Şimal İttifaqının (1955-ci ildən), Avropa İttifaqının (1995-ci ildən) və başqa birliklərin üzvüdür. Finlandiya burjuaziya respublikasıdır. Dövlətin başında prezident durur.

Fəsil 1. Finlandiyanın turizm ehtiyatları

1.1. Təbii ehtiyatlar

Finlandiyanın təbiəti öz gözəlliyi və özünəməxsusluğu ilə heyran edir. Finlandiyanın təbii xüsusiyyətləri onun şimal enliklərində yerləşməsi və dənizin təsiri ilə əlaqədardır. Finlandiyanın sahil xətti həddindən artıq parçalanması ilə xarakterizə olunur. Sahilin böyük hissəsi kiçik qayacıqlardan – şxerlərdən ibarətdir. Finlandiyanın şxerli sahilləri çox mənzərəlidir və çox saylı rahat buxtalara malikdir. Hərəkət üçün şərait orada çox əlverişlidir, bunun səbəbi gəmilərin güclü küləklərdən qorunmasıdır.

Bu ölkənin dənizlə əhatə olunmasının onun həyatında rolu o qədər böyükdür ki, XIX əsrin görkəmli yazıçısı S.Topslius haqlı olaraq Finlandiyanı “dəniz qızı” adlandırmışdır.

Finlandiyanın heyvanat aləmi çox kasıbdır. Bir qayda olaraq meşələrdə sığın, dələ, dovşan, tülkü, samur, desman yaşayır. Ayı, canavar və vaşaqa yalnız ölkənin şərq rayonlarında rast gəlmək mümkündür.

Finlandiyanın bitki aləmində heyvanat aləmində müşahidə olunan elementlər yer alır.

1. Şimal iynəyarpaq meşələri üçün xarakterik olan boreal növlər (Sibir növlü fauna);
2. Cənub və qərbdən miqrasiya etmiş Avropa növləri;
3. Bir hissəsi buz dövrünü sığınacaq yerlərində keçirmiş arktoalp tundra növləri.

Quşlar aləmi kifayət qədər zəngindir – burada tetra quşu, Sibir xoruzu, qarabağır, kəklik kimi növlər vardır. Çay və göllərdə çoxlu balıqlar var – qızılbalıq, alabalıq, xanı balığı, naqqa balığı, sif balığı, durnabalığı və başqaları.

Finlandiyanın Relyefi Finlandiya təpəli düzənlik relyefinə malik ölkədir. Orta yüksəklik adətən 300 m-i keçmir. Ölkənin ən yüksək nöqtəsi – Xaltiya dağı (1328) şimal qərbdə, Norveçlə sərhəddə yerləşir.

Finlandiyada yer səthi tədricən qalxmaqdadır, bu da, yer tavasının daimi hərəkətləri ilə deyil, buzlaqların yoxa çıxması ilə də əlaqədardır. Buz dövründən sonrakı dövrün əvvəllərində qalxma bir əsrdə 10 sm-ə çatmışdı, hal-hazırda isə o, Helsinskidə 30 sm-dən, Botnik körfəzinin şimal sahilində 90 sm-ə qədər dəyişməkdədir. Dəniz getdikcə geri çəkilir, quru səə isə genişlənir. Müasir məlumatlara görə, bu yolla Finlandiyanın ərazisi yüz ilə 1000 km² genişlənir. Təbiətin bu cür hədiyyəsi heç də həmişə xeyir gətirmir, belə ki, gəmi dayanacaqlarının və dənizə yaxın olan digər tikililərin yerini dəyişmək və fərvaterləri dərinləşdirmək lazım olur.

Finlandiyanın iqlimi İqlim mülayimdir – dənizdən kontinental iqlimə keçid, şimalda isə kontinental formasındadır. Finlandiya şimalda yerləşməsinə baxmayaraq, Atlantik okeanın isidici təsirinə məruz qalır. İl ərzində ölkədə qərb küləkləri əsir. Eyni enlikdə yerləşən şərq rayonlarına nisbətən fəsillərin orta temperaturu daha yüksək olması ilə xarakterizə olunur.

Soyuq qış və isti yayın birləşməsi fin iqliminin fərqli xüsusiyyətidir. Helsinskidə orta illik temperatur müsbət 5,3°C-dir. Şimali Finlandiyada gündüz maksimal temperatur +30°C-ə çata bilər. Qışda – xüsusən də yanvar və fevralda temperatur -20°C-ə qədər düşür. Yağıntı ildə 400-600mm təşkil edir [3].

1.2. Tarixi-mədəni ehtiyatlar

Ölkədə 300-dən çox muzey var. Helsinskidə yerləşən Finlandiya Milli Muzeyi, bələdiyyə muzeyi, Mannerqeym muzeyi, Ateneum idman və İncəsənət muzeyi; Turkuada yerləşən İncəsənət muzeyi; Tamperedə yerləşən Müasir İncəsənət muzeyi; Poridə yerləşən Satankunna Arxeoloji muzeyi, Laxtidə yerləşən Folklor muzeyi onların ən əsaslarıdır. Memarlıq abidələri arasında Helsinskidə senat binası, lüteran kilsəsi və Uspenski kilsəsi; Tamperedəki 1907-ci ilə aid kilsə daha diqqətəlayiqdir.

Baltik dənizində yerləşən adalarda da bəzi görməli yerlər mövcuddur: Korkeasaari adasındakı zoopark; Suomenlinna dəniz qalası (1748). Helsinskinin yaxınlığında istirahət parkı Seurasaari və taxta memarlıq muzeyi yerləşir.

Helsinki baş kilsəsi (Tuomiokirkko). İlk öncə tacir və dənizçilərin himayədarı olan müqəddəs Nikolaya həsr edilsə də, indi lüteran kilsəsidir. Peterburqda yerləşən İsaakiyevski kilsəsi kimi onun da dörd tərəfi 12 apostolun fiqurları ilə bəzədilmişdir.

Müqəddəs Üçlük Kilsəsi. Lüteran kilsəsinin arxasında yerləşən kiçik pravoslav kilsəsi Müqəddəs üçlük də Enqelin yaradıcılığının nümunəsidir. O, Uspenski kilsəsindən fərqli olaraq daha sirli görünür və möhtəşəm qədimi ikonalara malik əsl xəzinə təsiri bağışlayır.

Uspenski kilsəsi. 1868-ci ildə inşa edilmiş Uspenski pravoslav kilsəsi Bizans- slavyan üslubunun möhtəşəm nümunəsidir. O, qırmızı kərpicdən inşa edilmiş nəhəng korpusa və xaçlarla bəzədilmiş günbəzə malikdir.

Tempeliukio kilsəsi. Lüteran konfessiyasına aid olan bu kilsə şübhəsiz ki, paytaxtın ən çox ziyarət edilən yerlərindən biridir. O, qayanın üzərində tikilmişdir və daş divarlar nə zəng qülləsinə, nə də şpilə malik olmayan hamar günbəz ilə tamamlanır. Burada akustikanın yüksək səviyyədə olması səbəbindən tez-tez konsertlər keçirilir. Kilsə gün işığı və divarlarda səliqə ilə yerləşdirilmiş şamlarla işıqlandırılır.

Fin muzeyi Ateneum. Finlandiyanın ən böyük muzeyinin əsasında dövlət və Milli Elmlər Akademiyasına aid olan əsərlər durur. Bu əsərləri Muzeyə ayrı-ayrı kolleksionerlər tərəfindən hədiyyə edilmiş eksponatlar tamamlayır.

Milli muzey (KansallisMuseo). Milli muzey barokko üslubunda olan kilsəyə və ya nağılvarı qəsrə bənzəyən binaya malikdir. Onun inşa edilməsi üzərində üç məşhur memar – Eliel Saarinen, Armas Lindqren və Herman Qzellius işləmişlər. O, 1910-cu ildə yeni fin incəsənəti üslubunda tikilmişdir.

Tətbiqi incəsənət muzeyi (Taideteollisuus Museo). Finlandiyada aparıcı yer tutan bu Sənaye dizaynı muzeyi 1873-cü ildə plastika peşəkarı Karl Qustav Estlander tərəfindən yaradılmışdır. Burada fin dizaynında öz izini qoymuş bütün rəssamlar təqdim edilmişdir: Qallen Kallela, Luiz Sparre, Finç, Valqren, Siren, Alvar Aalto və digərləri.

Fin memarlığı muzeyi (Suomen Rakennustaiteen Museo). Təbiiq incəsənət muzeyindən təxminən 100 metr məsafədə Fin Memarlığı muzeyi yerləşir. Burada arxiv və sənədlərin böyük kolleksiyası saxlanılır: şəkillər, məqalələr, kitablar. Maketlər və filmlər muzeyə gələnləri fin memarlığının nailiyyətləri ilə tanış edir.

Mannerqeym muzeyi. Burada saxlanılan mebel və ev əşyalarının bir hissəsi Mannerqeymlərin Varşavada yerləşən evindən götürülmüş, digərləri isə onun qızı Anastasiya tərəfindən hədiyyə verilmişdir.

Açıq səma altında etnoqrafiya muzeyi. Seurasaari adasında Açıq səma altında Etnoqrafiya muzeyi yerləşir. Burada Finlandiyanın müxtəlif bölgələrindən adaya gətirilmiş qədim yaşayış binaları saxlanılır.

Didrixsen İncəsənət muzeyində müasir, xarici və fin incəsənətinin sədəvrləri ilə tanış olmaq mümkündür. Burada həmçinin qədim çin, Kolumba qədərki dövr və Yaxın Şərq ölkələri incəsənətinin nümunələri də saxlanılır.

Geoloji elmi tədqiqat mərkəzinə məxsus **Daş muzeyində** təxminən 7 min Geoloji nümunə, o cümlədən minerallar, nadir daş və filiz növləri saxlanılır

Mədəniyyət muzeyi fin-uqor mədəniyyətlərin həsr edilmiş etnoqrafik məzmununa malik kolleksiyalarla tanış edir. Burada ümumilikdə 40 min eksponat görmək mümkündür.

Turku qəsri. Finlandiyanın ən əhəmiyyətli tarixi abidəsi. iki iri qüllə ilə birləşmiş iki yaşayış korpusundan ibarət olan boz qranitdən tikilmiş nəhəng tikili hal-hazırda muzeyə çevrilmişdir [3].

1.3. Sosial-iqtisadi ehtiyatlar

Etnik tərkib və dil. Finlandiyada iki fərqli xalq – finlər və isveçlər yaşayır. Onların dilləri rəsmi surətdə tanınan fin və isveç dilləridir. Əhalinin əsas hissəsi finlərdən – fin-uqor mənşəli xalqlardan ibarətdir. 1997-ci ildə əhalinin yalnız 5,8%-i isveç dilini ana dili hesab edirdi (bu göstərici 1980-ci ildə 6,3% olmuşdur). İsveçdilli əhali əsasən ölkənin qərb və cənub sahil zonasında və Aland adalarında yaşayır. Milli azlıqlara Laplandiyada yaşayan saamlar (təxminən 1,7 min nəfər)

daxildir. Onlardan bəziləri hələ də Şimal qütb dairəsindən şimalda yerləşən rayonlarda köçəri həyat tərzini sürürlər.

Din. Fin lüteran kilsəsi dövlət dini statusuna malikdir. Ölkə əhalisinin təxminən 87%-i bu dinə mənsubdur. 1993-cü ildə digər konfessiyaların üzvlərinin əhalinin təxminən 2%-ni təşkil edirdi, onların təxminən yarısı, saamların bir çoxu pravoslav qoluna mənsub idilər. pravoslav kilsəsi də dövlət səviyyəsində tanınır və maddi dəstək almaqdadır. Ölkədə İeqova Şahidləri, Fin Azad kilsəsi və Yeddinci günün Adventistlərinə məxsus kiçik birliklər də fəaliyyət göstərməkdədir. əhalinin 10%-i öz dini mənsubiyyətini göstərərəkən tərəddüd edir.

Əhalinin sayı və yaş göstəriciləri. 2004-cü ilin iyulunda Finlandiyada 5,214 min nəfər insan yaşayırdı. 1960-cı illərin ortalarından başlayaraq doğum səviyyəsinin aşağı olması və fin işçilərinin emiqrasiya etməsi (əsasən İsveçə) səbəbindən əhalinin artımı həddindən artıq yavaş sürətlə baş verirdi. Müharibədən sonrakı illərdə doğum sayı min nəfər insana 12,2 olmaqla aşağı düşdü, 1990-cı ildə o yüksələrək min nəfər insana 13,1 göstəricisinə çatdı, lakin 2004-cü ildə o, yenidən 10,56-a düşdü. Müharibədən sonrakı dövrdə ölüm sayı min nəfərə 9 və ya 10 olmaqla dəyişirdi, 2004-cü ildə bu göstərici min nəfər üçün 9,69 nəfər idi. 1970-ci ildən 1980-ci ilə qədər əhalinin orta artım göstəricisi orta hesabla ilə 0,4%, 2004-cü ildə 0,18% idi. Bunun səbəbi immiqrasiyanın səviyyəsinin artmasına baxmayaraq, emiqrasiyanın əvvəlki səviyyədə qalması idi. Finlandiyada həyatın orta davam etmə müddəti kişilər üçün 78,24 il, qadınlar üçün 81,89 ildir.

Əhali sıxlığının yüksək olduğu ərazilər. Əhali əsasən Finlandiyanın sahilələri və cənub rayonlarında toplaşmışdır. əhalinin daha sıx yerləşdiyi rayonlar Fin körfəzinin sahilləri, Turku yaxınlığındakı cənub-qərb sahil və bilavasitə Helsinskidən şimalda və şərqdə yerləşən bəzi rayonlar, sahil zonası ilə kanal və çaylarla əlaqələnmiş Tampere, Xamenlinni, Laxti və digər şəhərlərə yaxın ərazilərdir. əhalinin bəzi rayonlarda daha yüksək sıxlığa malik olması daxili rayonların sənaye inkişafının yüksək olması ilə yaxından əlaqədardır. Bir çox mərkəzi rayonlar və demək olar ki, bütün Şimal çox az əhaliyə malikdir [3].

1.4. Etnoqrafik ehtiyatlar

Çox vaxt finləri mühafizəkar hesab edirlər. Finlər qədim adət və ənənələrini atadan oğula ötürürlər. Misal üçün, finlərin dillərdə lətifə olmuş yavaş-yavaş danışmaq, sözləri tələsmədən demək, saitləri uzatmaq xüsusiyyəti. Bunun səbəbi aristokratlığın nəinki beli düzgün tutmaq bacarığı, həm də ağızını yalnız lazım olan yerdə açmaq qabiliyyəti olaraq izah edilməsidir. Fin adətlərinə görə bərkdən danışmaq, durmadan gülmək yalnız sadə insanlara məxsus xüsusiyyətdir. Fin aristokrati sakit və təmkinlidir. O, heç yerə tələsmir, sakit və ağır-ağır danışır.

Finlandiyanın digər maraqlı ənənəsi qonaq getməyə xüsusi baxışlarıdır. Əgər başqa ölkələrdə yolüstü olduğuna görə dostunun evinə getmək adi şey hesab edilirsə, finlərdə hər şey başqa cürdür. Fin ənənəsinə görə qonaqların qəbul edilməsinə uzun müddət hazırlanmaq lazımdır. Bəzən bu proses iki həftəyə qədər uzana bilər, bu müddətdə finlər stolu, görüş proqramını və hədiyyələri hazırlayırlar.

Restoranlara gəldikdə, fin adət-ənənələrinə görə çaypulu vermək lazımdır. əslində heç kəs çaypulu gözləmir. Bir qayda olaraq, xidmət verilən hesaba daxil olur. Lakin çaypulu üçün xırda pulun qoyulması nəzakət əlaməti hesab edilir. Heç kəs sizin 10, 15 və ya 20 faizi vermənizi hesablamayacaq. Bir qayda olaraq, barmenə və ya taksi sürücüsünə çaypulunu pulun yuvarlaqlaşdırılması ilə ödəyirlər. Bərbərxanalarda ənənəvi olaraq çaypulu verilmir.

Finlər çox xeyirxah, düzgün, sakit insanlardır. Onlar işlərin tələdirilməməsinə və tutarlılığına böyük dəyər verirlər. Bu yerlərin kifayət qədər sərt təbiəti zəhmətin hədəf getməməsi üçün hər şeyin ətraflı düşünülməsini tələb edir. Bu səbəbdən fəndən dərhal reaksiya verməsini gözləmək lazım deyil.

İndiyə qədər bizim dediklərimiz bizim Finlandiya dedikdə nəzərdə tutduğumuz anlayışa aid deyildi. Bəli, bu, məhz finlərin hamam və sauna adətidir. Və əlbəttə ki, balıq tutmaq. Finlandiyada şəxsi saunalar da daxil olmaqla milyona qədər sauna var. Qədim fin adətinə görə bu cür saunalar ağacdən tikilir, daşdan tikilmiş tikililər isə bir qayda olaraq hamam adlanır.

Fin hamamında təxminən 100°C temperaturda buxar qəbul edirlər. Lakin bəzi hamam həvəskarları temperaturu 140-160 °C-ə qədər artırırırlar. Fin hamamında rütubət çox aşağı olduğundan, bu cür yüksək temperatura dözmək çətin deyil.

Finlərdə “*əvvəlcə saunani, sonra isə evi qur*” deyə bir atalar sözü var. ən maraqlısı odur ki, kənd yerlərində uzun müddət məhz belə etmişlər.

Yeri gəlmişkən, Finlandiyada saunalar yüngül avtomobillərdən daha çoxdur. Onları hər yerdə - xüsusi evlərdə, məktəblərdə, universitetlərdə, aerodromlarda qururlar, lakin çox vaxt göl yaxınlığında olan mənzərəli yerlərə üstünlük verirlər. Bu göllərlə Finlandiya sərhədlərindən kənarında məşhur olan başqa bir fin ənənəsi balıqçılıq da əlaqədardır.

Hətta Finlandiya üçün ənənəyə çevrilmiş xizəklər belə məşhurluğuna görə balıqçılıqdan geri qalır. Bu zaman finlərin heç vaxt lazım olandan daha çox balıq tutmayacağı kimi bir xüsusiyyət fin balıqçılarının “Bizim göllərdə ilbəl daha çox balıq olur” deməsinə imkan verir. Fin adətlərinə görə balıqçılıq yarış və idmandır.

Finlər daha bir ənənəvi məşğuliyyəti – ovu da sevirlər. bu sevgi hər şeydən əvvəl qədim zamanlarda insanların ovda daimi köməkçisi olan itlərə xüsusi münasibətdə özünü göstərir. Hal-hazırda fin ailələrinin 20%-i evlərində it saxlayırlar.

Fin yeməklərinin reseptləri onların şimal qonşularının – Danimarka, Norveç, İsveç – mətbəxinə çox bənzərdir. Finlər balıqdan, pörtlədilmiş ətdən, çəkilməmiş ətdən hazırlanmış yeməkləri, ətli kətələri, balıq paştetini, dənli bitkilərdən hazırlanan kasaları, şirin yeməkləri sevirlər.

Finlərin qidalanmasında ən mühüm xüsusiyyət onların bir qayda olaraq turşumuş vəziyyətdə yedikləri kəsmik və süddür. Finlər yağı adətən satır, özləri çox az yağ yeyirlər. onlar əti də çox nadir hallarda, çox duzlu vəziyyətdə yeyirlər. onlarda balıq əti əvəz edir [4].

Finlər çox qonaqpərvərdirlər. Onlar hətta çox kasıb olsalar belə, evlərinə gələn qonağa ən yaxşı yeməyi təqdim edirlər. stola bütün hazır məhsulları qoyurlar: çörək, ət, bişmiş və ya duzlanmış balıq, piy, süd. Bəzən bu yeməklərə bişmiş kartof da əlavə edirlər.

Fəsil 2. Finlandiyanın turizm infrastrukturunu

2.1. Nəqliyyat İnfrastrukturunu

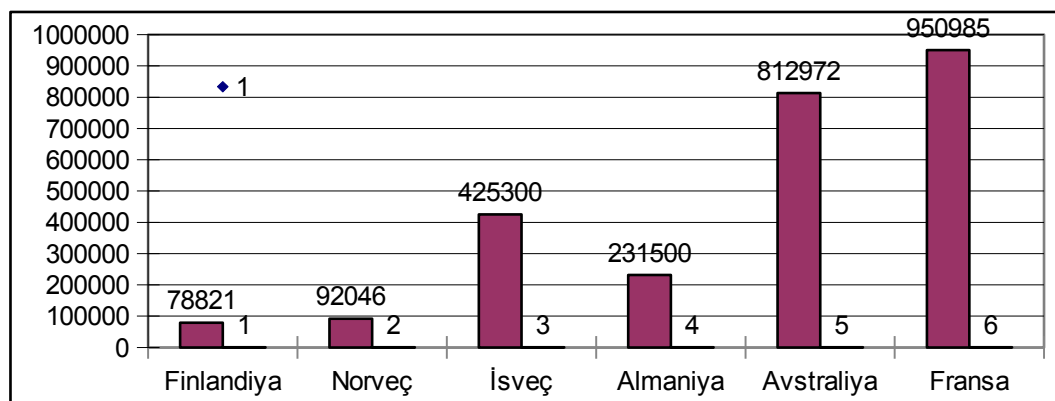
Finlandiya nəqliyyat kompleksinin işinin səmərəli olması dəmir yolu, avtomobil, su və hava nəqliyyatı infrastrukturunun inkişaf etmiş vəziyyəti ilə əlaqədardır.

Finlandiyada nizamlı sənişin daşınmasının xarakterik olduğu 25 aeroport mövcuddur. Bu aeroportlardan “Helsinki – Vantaa” ən çox yükötürmə qabiliyyətinə malik olandır. Burada illik sənişin sayı 10 milyon nəfərə çatır.

Ölkədən dörd dəmir yolu marşrutu keçir. Dağlardan salınmış avtostradalar ölkəni İtaliya və Avstriya ilə, ikinci dərəcəli şoselər isə Xorvatiya ilə əlaqələndirir.

Yolların vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına olan cəhdlərə baxmayaraq, Mikkeli və Kerava yaxınlığında narahatlıq hiss olunur. Bu iki şəhər kiçik aeroportlara da malikdirlər.

Ümumdünya tendensiyalarına müvafiq olaraq avtomobil nəqliyyatı getdikcə daha çox əhəmiyyətə malik olur. Sərt örtüyə malik avtomobil yollarının uzunluğu 78,821 km-ə çatır.

Şəkil 1. Finlandiyada olan avtomobil yollarının uzunluğunun digər Avropa ölkələri ilə müqayisəsi

Dəmir yolu şəbəkəsi Finlandiyanın demək olar ki, bütün iri və xırda şəhərlərini birləşdirir. Elektrik qatarları vacib marşrutlar üzrə hərəkət edirlər: Helsinki – Turku, Helsinki – Pori, Helsinki – Oulu, Helsinki – İisalmi, Helsinki – Yoensuu və Turku – Toyyala.

Finlandiyanın dövlət dəmir yolları ölkənin cənub hissəsində daha sıxdırlar.

6 yaşa qədər olan uşaqlar (bir böyüyün yanında 4 uşaqdan çox olmaması şərti ilə) pulsuz səyahət imkanına malikdirlər, 6 – 17 yaşlı uşaqlar üçün 50%-lik endirim nəzərdə tutulmuşdur. Ən azı 3 nəfərdən ibarət olan və aralarında ikisi, yaxud biri böyük olan ailələr üçün “ailəvi endirimlər” nəzərdə tutulmuşdur. Hər bir böyüyün yanında olan sadəcə bir uşaq (6-16 yaş) pulsuz səyahət imkanına malikdir. Ailəvi biletlə səyahət edənlərin hamısı eyni qatarda və eyni sinifdə səyahət etməlidir. 65 yaşdan yaşlı olan sərnəşinlərə səyahət zamanı 50% endirim imkanı verilir.

Bundan başqa Fin dəmir yolları şəbəkəsində 3, 5 və ya 10 gün müddətində səyahət etməyə imkan verən səyahət bileti “Finreylpass” da mövcuddur.

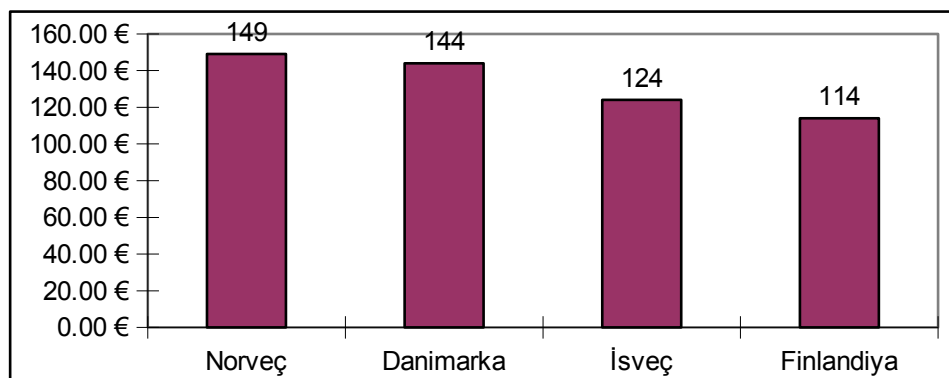
Əsas dəniz limanları Helsinski, Turku, Kotkadır. İsveç, Estoniya, Polşa, Almaniya ilə parovoz əlaqəsi mövcuddur.

Ən əsas su marşrutları Helsinski – Tallinn, Helsinski – Lübek, Helsinski – Stokholm, Turku – Maarianxamina – Stokholm və Vaasa – Uumayadır.

2.2. Qidalanma və yerləşmə müəssisələri

Finlandiyada turistlərin tələblərinin qarşılınması üçün böyük müxtəlifliyə malik hotellər mövcuddur. Biznes üçün, və ya sadəcə istirahət etmək üçün səyahət etməyinizdən asılı olmayaraq burada qalmanızın sizin üçün rahat olacağına əmin ola bilərsiniz.

Şimali Avropa ölkələri arasında ən bahalı mehmanxanalar Norveçdədir. Danimarka və İsveç Avropanın ən bahalı ölkələri beşliyinə daxildirlər. Finlandiya hotellərdə gecələmə qiymətlərinin səviyyəsinə görə sadəcə səkkizinci yeri tutur.

Şəkil 2. Skandinaviya ölkələrində mehmanxanalarda gecələmə qiyməti/€.

Finlandiyanın şəhərləri sırasında iyuldan sentyabra qədər olan dövrdə ən bahalı olanı Helsinski olmuşdur. Mehmanxanada gecələmə burada orta hesabla 117 avroya başa gəlir. İkinci yerdə orta qiyməti 106 avro olan Tampere durur. Helsinskidə qiymətlər 2007-ci ildən bəri demək olar ki, eyni səviyyədə qalmaqdadır, Tampereədə isə 1% aşağı düşmüşdür.

Finlandiyada istifadə olunan yerləşmə müəssisələrindən biri də *kruiz gəmiləri – flotellər* kimi ixtisaslaşdırılmış yerləşmə vasitələridir.

Finlandiyada nəinki yalnız istirahət etməyin, həm də sağlamlığın bərpa olunmasının mümkün olduğu SPA hotellər də mövcuddur. Burada müxtəlif prosedurların köməyi ilə özünü qaydaya salmağın, massajist, kosmetoloq, idman trenerlərinin xidmətlərinin sifariş olunmasının mümkün olduğu su sağlamlaşdırma müalicəxanaları tapmaq mümkündür. Finlandiyada onlarla akvapark yerləşir, onlardan bir çoxu dəbdəbəli hotellərdə və ya hotellərin bilavasitə yaxınlığında yerləşir.

Finlandiyanın ən yaxşı hotelləri:

Hotelin adı	Xarakteristikası
Naantali SPA Hotel	VİP sinif hotel-gəmi

Ikaalinen SPA	SPA hotel, sağlamlaşdırma kompleksi
Holiday Club Tampere SPA	SPA- hotel
Haikko	Akvaparka malik olan hotel
Hilton Kalastajatorppa	Dəniz sahilində hotel
SPA Hotel Aulanko	Park zonasında SPA hotel
VillaNord	TAXkoda elit mənzillər
Xovipuystv	Dağ xizəkçilik kurortunda hotel
Tahko SPA, TAXko Şale, Taxkonmayya, Taxkonniiti	Dağ xizəkçilik kurortunda hotel və kotteclər

Finlandiyada hotellər bizim adət etdiyimiz “ulduz” sistemi ilə işarələnmiş, bu səbəbdən beynəlxalq sistemdə fin mehmanxanaları sadəcə şərti olaraq təsnif edilirlər.

2.3. Turizm Təşkilatları

Finlandiya ərazisində həm Finlandiya daxilində, həm də xaricə turlar təşkil edən onlarla turizm agentliyi mövcuddur. Finlandiya turizm təşkilatları üçün xarakterik olan cəhət onların rus qonşuları ilə sıx əməkdaşlıq etmələridir. Bu səbəbdən bəzi turizm təşkilatlarının həm Rusiyada, həm də Finlandiyada filiallara malik olması heç də təəccüblü deyil

Vaeltava Ritari fin turizm kompaniyası “RUSTRAVEL OY”un tərkibinə daxildir. Bu turizm kompaniyası artıq altı ildir ki, Rusiya, Ukrayna, Belorusiyaya getmək istəyən Finlandiya vətəndaşlarının vizalarının təsdiq edilməsi üzrə tur və xidmətlər təqdim edir.

Sever Tour OY Helsinskidə yerləşən turizm kompaniyasıdır. Onun fəaliyyətinin əsas istiqamətlərinə Rusiya və Avropaya ekskursiya turlarının, Misir, Türkiyə, İspaniya və Yunanıstana çimərlik turlarının, Çexiya, Estoniyaya SPA turlarının təşkil edilməsi; Finlandiyada kottec və mehmanxanaların bronlaşdırılması daxildir.

Mivela kompaniyası Norveçə unudulmaz səyahətlər təşkil edir. Balıqçılıq turları elə şəkildə düşünülmüş və təşkil olunmuşdur ki, səyahət uzun müddət mənzərələr və ovla yadda qalsın.

Voyage Line rusdilli turistlərin Finlandiya ərazisində fərdi istirahətinin təşkil edilməsi ilə məşğuldur.

Fintur – Finlandiya ərazisində kottec və mehmanxanalarda yerləşmə təqdim edən fin tuoperatorudur. Aktiv istirahət proqramından həm fərdi müştərilər, həm də qrup və korporativ turistlər istifadə edə bilirlər.

Finlandiyada turizm mövsümi xarakter daşımaqdadır. 3-4 ay davam edən yay mövsümündən başqa Finlandiya üçün yeni il və istirahət piki də xarakterikdir. Bununla belə qışın ən məşhur turlarına Yeni ilin qarşılınması ilə kotteclərdə istirahət, Şaxta Baba ilə görüşmək üçün Laplandiyaya səyahət, dağ-xizəkçilik turları və aktiv istirahət turları, o cümlədən Yeni ilin Helsinski – Stokholm paromunda qarşılınması və Skandinaviya paytaxtlarına ekskursiya turları daxildir.

Fəsil 3. Finlandiyada əsas turizm növləri

3.1. Qış turizmi

Temperatur:
- 30°C – 0°C

Müddət:
Təxminən 120 gün

Qarın qalınlığı:
30 – 90 cm

Qış üçün ən çox üstünlük verilən məşğuliyyətlər:

- Xizəkçilik
- Katok
- Donmuş göldə çimmək
- Buzda balıq tutmaq
- İsti şokolad içmək [1]

Finlandiya hər şeydən əvvəl qış turizmi üzrə ixtisaslaşmış turizm destinasiyası olaraq məşhurlaşmışdır. Laplandiyada Şaxta Baba dünyanın bütün guşələrindən gəlmiş turistləri salamlayaraq onları Yeni ilin sirləri ilə tanış edir. Ölkənin müxtəlif hissələrində olan Xizəkçilik Mərkəzləri aktiv istirahət üçün əla imkanlar təqdim edirlər. qarlı yerlərdə gəzinti, buzlu göllərdə balıqçılıq, donmuş göldə çimmək, toxunulmamış şimal təbiətinin qoynunda şimal şəfəqinə tamaşa, buzqıran gəmidə kruiz, aeroxizəkdə, it və ya maral qoşqularında gəzinti – bütün bunlar hətta ən tələbkar turist üçün belə unudulmaz təəssürlərə çevriləcək.

Finlandiyanın qış turizmi uşaqlar üçün də maraqlı olacaq – Şaxta Babanın vətəninə - Laplandiyada olmaq hər bir uşağı arzusudur. Məhz bu yerlərdə Korvatunturi dağında, Savukossi adlı yerdə Şaxta Baba yaşayır. Hər il yeni ildə o, maral qoşqusunu hazırlayır və hədiyyə paylamaq üçün dünya səyahətinə çıxır. Finlandiyada uşaqların istirahətini nəzərdə tutan istənilən proqram bu yerləri əhatə etməlidir. Yeri gəlmişkən, Şaxta Baba ilə nəinki yalnız Yeni ildə, ilin bütün vaxtlarında görüşmək mümkündür.

Bu yerlərdə qütb gecəsi 50 gün, qütb gündüzü isə 73 gün davam edir. Laplandiyaya qışda gəlmiş ən təcrübəli səyyahlar belə şimal şəfəqinin gözəlliyinə heyran olurlar. Şiddətli şaxtalar isə əsl şimal qışı mənzərəsini daha da heyratamız

edir. Əgər kimsə vətəndəkiləri təəccübləndirmək istəsə, qütb dairəsinə səyahət edə bilər – hətta buna görə sertifikat da alar.

Finlandiyada qış istirahəti həm də idmandır. Həm uşaqlar, həm də böyüklər üçün idman. Bu ölkə qış idman növlərinin diyarıdır. Şimal qışının uzun müddət davam etməsi bu idman növləri ilə oktyabrın ortalarından mayın axırına qədər məşğul olmağa imkan verir. Finlandiyanın bütün xizəkçilik mərkəzləri üçün yüksək səviyyəli təhlükəsizlik tədbirləri, müxtəlif xidmət növləri, bütün ailə üçün nəzərdə tutulmuş əyləncə imkanları xarakterikdir. Ölkədə təxminən 140 qış kurortu var. Ximos, Takxo, Laavuori, Vuokatti, Ruka, Levi və Yullyas daha məşhurdurlar. Ölkənin ən yaxşı dağ-xizəkçilik kurortu haqlı olaraq Levi hesab edilir. O Finlandiyanın ən yüksək dağında Suomidə yerləşir. Levi yeni başlayanlar üçün mükəmməl bir yerdir. əslində Suomi heç dağ da deyil, sadəcə kiçik təpəciklərdir, bu səbəbdən yeni başlayanlar üçün burada elə bir təhlükə yoxdur. Çox saylı traslar və qaldırıcılar təpələri əhatə edir və xizəkçiliyi daha maraqlı edir. Finlandiyanın bütün qış kurortları xüsusi hazırlanmış traslara malikdirlər. finlər təbii trasları xoşalmırlar. Bütün traslar yüksək səviyyədə hazırlanmış və ən mükəmməl avadanlıq sisteminə malikdirlər, Finlandiyada qış günü çox qısa olduğundan onların çoxu işıqlandırılmışdır.

Lakin Finlandiyada qış istirahəti yalnız dağ-xizəkçilik kurortlarından və güclü şaxtalardan, şimal şəfəqinin gözəlliyindən və qütb gecə-gündüzü şəraitində həyatdan ibarət deyil. Maral və it qoşqularında səyahət etmək, buz altından balıq tutmaq kimi məşğuliyyətlər də Finlandiya qışı üçün xarakterikdir. Yeri gəlmişkən balıqçılıq Finlandiyaya gələn turistlərin həm yayda, həm də qışda məşğul olduqları işlərdən biridir [2].

Bütün arzu edənlərə gölün üzərini örtmüş buz təbəqəsinin qırılmış hissəsindən balıq tutmaq kimi ənənəvi Laplandiya qış ənənəsində iştirak etmək təklif olunur. Qar topu oynamaq və ya buzdan nə isə düzəltməyə çalışmaq həmişə xoşdur. Yeri gəlmişkən son illərdə Kemidə buzdan hər qış dünyanın ən böyük buz qəsriyi inşa edirlər. Kemi yaxınlığında Botnik körfəzində isə nəinki əsl buzqıran gəmiyə qalxmaq, hətta ondan dənizə düşərək üzmək də mümkündür.

3.2. İdman turizmi

Finlandiyaya istirahətə gedərkən bu qeyri-adi ölkədə daha çox qalmaq istəyənlər kottec və ya kiçik ev icarəyə götürə bilərlər. İdman turizminin pərəstişkarları Finlandiyada bir çox idman mərkəzləri və dağ-xizəkçilik kurortları tapacaqlar. Finlandiya gölləri balıqçıların, ovçuların, və ya sadə təbiət sevənlərin istirahəti üçün mükəmməl yerdir.

Finlandiyada yay istirahəti məşğuliyyətlərin böyük müxtəlifliyi ilə seçilir. Ölkənin əsas sərvəti sivilizasiya izlərini demək olar ki, daşımayan toxunulmamış təbiətdir. Su turizminin Finlandiyada məşhur olmasının səbəbi burada çox saylı meşə göllərinin, dağ çaylarının, dəniz sahillərinin olmasıdır. Yerli su hövzələri yaxta və kater gəzintilərini xoşlayanlar üçün cəlbedicidir. Turistlər müxtəlif kempinqlərdə yaxtadan başlayaraq, kiçik kanoelərə qədər istənilən üzgüçülük vasitəsini icarəyə götürə bilərlər.

Şimal xalqları üçün maral qoşquları sürətli və rahat hərəkət etmək üsulu idi. Maralçılıq təşkilatlarına bütün tundrada rast gəlmək mümkündür və sürətli marallar sakinlərə lazım olan hər şeyi təqdim edirlər. marallar sakitdirlər, sözbəxandirlər, bu cür qoşqunu hətta uşaq da idarə edə bilər

Turizm mərkəzlərində safarinin növlərindən biri motorlu qoşqularda səyahətdir. Bunun üçün geniş seçim imkanları mövcuddur: kiçik məsafələr üçün gəzinti qoşqularından tutmuş bir neçə günlük tur üçün nəzərdə tutulmuş qoşqulara qədər seçim etmək olar. Turistlər üçün kurortlarda gəzinti üçün xüsusi yerlər hazırlanmışdır. Belə yerlərdə istənilən zövqə uyğun trass tapmaq mümkündür.

Qış balıqçılığı turizm proqramlarında özünün layiqli yerini çoxdan tutmuş və idman növlərindən birinə çevrilmişdir. Buzun altından balıq tutmaq üçün xüsusi icazəyə ehtiyac yoxdur. Qış balıqçılığı öz çempionları olan maraqlı bir yarışdır. Buzda deşik açmaq üçün xüsusi alət lazımdır, bundan sonra sadəcə isti geyinmək, tələ yemi hazırlamaq və gözləyərkən oturmaq üçün yığma kətillər götürmək lazımdır. Peşəkarlıq təcrübə ilə birgə gəlir, bunu sınayarkən isə bu məşğuliyyətin əsl ləzzəti hiss olunur.

Finlandiya üzrə səyahət daha çox görmək, ölkə ilə yaxından tanış olmaq üçün ən yaxşı üsuldur. Avtomobildə səyahət edərkən maraqlı bir şeylə rastlaşdıqda avtomobili dayandırmaq, yaxınlıqda dayanacaq yeri axtarmaq çox çətin, buna görə də çox vaxt maraqlı obyektlərin yanından düz keçmək lazım gəlir. Velosipeddə isə istənilən yerdə və istənilən vaxt dayanmaq mümkündür [2].

3.3. Ekoloji turizm

Finlandiya öz təmiz təbiəti ilə fərqlənir. O qədər də böyük olmayan ərazidə 30 milli park yerləşməkdədir. Ekoloji cəhətdən təmiz yerlərlə yüksək səviyyəli avadanlıqlarla təşkil edilmiş və düzgün müəyyən edilmiş marşrutlar istənilən yaşda olan turistlərə təklif edilir. Suları qaynayan çaylardan keçmək, iri çaylarda sal üzərində üzmək və ya kanoedə təkbaşına avar çəkmək burada mümkündür. Velosipeddə gedərkən mavi göllərin mənzərəsindən həzz almaq mümkündür. Finlandiyanın göl və çayları müxtəlif balıq növləri ilə zəngindir, bu səbəbdən balıqçılıq həvəskarları burada əsl zövq alırlar.

Finlandiyada ekoloji turizm hər bir insanın ürəyindən olacaq təbiət qoynunda istirahətdir. Burada ekoloji vəziyyət bütün arzularından daha irəli gedən səviyyədədir.

Burada təmiz hava ilə nəfəs almaq mümkündür. Bu, əsasən meqapolislərdə gələnləri sevindirir.

Finlandiyada daha çox yayılmış eko-turizm növü su turizmidir. Qayıqlarda, baydarkalarda və ya su nəqliyyatının bütün mümkün növlərində ekskursiyanı seçmək hər kəsin öz ixtiyarındadır. İstirahətin bu cür keçirilməsi uzun müddət yaddaşlarda qalacaqdır.

Balıqçılıq və ya giləmeyvə axtarışına çıxmağı xoşlayan turistlər də işsiz qalmaqazlar. Lakin hakimiyyət orqanlarının bu cür məşğuliyyətlər üçün xüsusi icazə verməli olması haqqında unutmaq lazım deyil. Əslində belə icazəni almaq heç çətin də deyil.

Yaşayış üçün istənilən kotteci seçmək mümkündür, burada onlar saysız-hesabsızdırlar. Onlardan bir çoxu onları əhatə edən ərazilərlə Finlandiya göllərinin

sahillərində uzanırlar. Sağlam istirahət həvəskarları olanlar hamam və ya saunaya da gedə bilərlər, bu cəhətdən finlər ruslara bənzəyirlər.

Burada bütün eko-turizm həvəskarları özlərinə uyğun məşğuliyyət tapacaqlar. Bu cür istirahət heç vaxt öz aktuallığını itirmir. İstirahətin unudulmaz olmasında yerli sakinlərin də özünəməxsus rolu olacaqdır [2].

3.4. Kənd turizmi

Finlandiyada kənd turizmi ekoloji cəhətdən təmiz kənd yerində, ev heyvanları və quşları arasında keçirilən bir neçə həftəlik həyatdır. Turistlər sahiblərinin bütün yaşayış və digər məsuliyyətləri üzərlərinə götürdüyü kənd evlərində yerləşir. Onlar müxtəlif səviyyəli komforta malik olan evlərdə, kotteclərdə və otaqlarda da yerləşə bilərlər, təbiətə daha da yaxın olmaq istəyənlər isə çadır qura bilərlər. lakin bütün bunlar haqqında fermanın sahibi ilə əvvəlcədən razılaşmaq lazımdır.

Yerləşmənin qiymətinə gündə üç dəfə yemək və ya yalnız səhər yeməyi daxil edilə bilər. Çox vaxt turistlər öz yeməklərini özləri hazırlayırlar – fermalarda yeməyin müstəqil hazırlanması üçün bütün şərait mövcuddur. Bundan başqa, bir çox fermalarda öz istehsalları olan məhsulları satan mağazalar işləyir. Bu mağazalardan meyvə, tərəvəz, süd, pendir, şok, ədviyyat, limonad almaq mümkündür. Bəzən ferma sahibləri çox kiçik məbləğ müqabilində dadlı ev yeməyini dadmağın mümkün olduğu kiçik restoranlar da açırırlar.

Finlandiyada kənd turizmi üzrə işçi qrupunun apardığı tədqiqatlar nəticəsində meydana çıxmış statistikaya görə, 2009-cu ildə sorğuda iştirak edən 2,030 sahibkardan təxminən 70%-nin ferması var. Sahibkarların 15%-i üçün turizm əsas gəlir qaynağıdır. Bu 2030 sahibkar 43,700 yataq yeri təklif edə bilərlər. Sahibkarlardan 1883-ü yerləşdirmə, 884-ü isə qidalanma xidmətləri təqdim edir. 1270-dən çox sahibkar müxtəlif tədbir proqramına malikdirlər. Onlardan çoxu balıqçılıq proqramları təklif edir. Balıqçılıqdan sonra baydarka və ya kanoelərdə avarçəkmə gəlir. Üçüncü yerdə piyada gəzintilər və xizəkçilik durur. Fermaların təqdimatı və at sürmək dördüncü yerdə durur.

Fermaların çoxu mərkəzi və şərq Finlandiyada yerləşir, bəziləri sahiləyi ərazilərdə və Aland adalarında da yer alır.

Fermalardan çoxu konkret bir kənd təsərrüfatı fəaliyyət istiqamətinə malikdir. Misal üçün, onlardan birində saxlanılır. Mürəbbə və şokların hazırlanması üçün giləmeyvə yetişdirilir, başqa bir yerdə at sürmək öyrədilir, hardasa qoyun və iri buynuzlu mal-qara saxlanılır, digərləri isə Finlandiya üçün ekzotik olan maral və bizon kimi heyvanlara baxırlar. Turistlər nəinki fermerlərin həyatı və məişəti ilə tanış olur, həm də təsərrüfatın aparılmasına kömək edirlər. Və bütün bunlar komfortlu şərtlər çərçivəsində həyata keçirilir [6].

3.5. Müalicə və sağlamlıq turizmi

İlk öncə qeyd etmək lazımdır ki, Müalicə Sağlamlıq turizmi Finlandiyada əsasən daxili turizm istiqaməti kimi fəaliyyət göstərir.

Finlandiyanın müalicə sağlamlıq turizminin əsl destinasiyası olaraq xidmət göstərməsi imkanlarının müəyyən edilməsi üçün həyata keçirilmiş tədqiqatlar çox müsbət nəticələrə malik olmuşdur. Təəccüblüdür ki, Finlandiyanın bu sahədə müvəffəq olmasını göstərəcək ən inandırıcı amil onun cari potensialı ilə deyil, tarixi ilə əlaqədardır. Finlandiya həmişə gündəlik həyatlarından uzaqlaşmaq, ruhun və bədənin rahatlığını tapmaq arzusunda olan səyyahlar üçün əsas destinasiya olmuşdur. Bunlar müalicə-sağlamlıq turizmi destinasiyalarının malik olmalı olduqları xüsusiyyətlərdir.

Finlandiya bu cəhətdən çox uğurlu bir namizəddir, çünki o, artıq səyyahların axtardığı yer ola bilmişdir. Finlandiyanın Avropa ölkələri arasında ən təmiz havaya malim olması hər kəsin qəbul etdiyi faktdır, bu da onu hər hansı xəstəlikdən sonra bərpa olunmaq arzusunda olanlar üçün əvəzolunmaz yer edir. Bura həm də SPA və saunalarına görə ən qədim tarixə malik ölkədir. Əsrlər boyunca isti hamamlar fin evlərinin mərkəzi hissəsi olmuşlar və hamam ciddi bir ritual olaraq qəbul edilir, hətta Yeni ilin qeyd edilməsinin bir hissəsinə çevrilmişdir. Finlandiya bütün bu xüsusiyyətlərə görə digər ölkələrdən daha irəlidə durur və şübhəsiz ki, bura gələnlər Finlandiya təbiətinin yeni sirlərinə də aqah olacaqlar [5].

İstirahət etmək və ya sağlamlığını bərpa etmək istəyənlər üçün ən yaxşı yer Nantali kurortudur. Bura dənizkənarı iqlim kurortudur. Nantali Turku şəhərindən şimal-qərbdə və Baltik dənizinin Nunna buxtasının sahilində yerləşir. Burada çoxlu adalar, mülayim iqlim (yay aylarında gündüz havanın temperaturu +20...+22°C civarlarında dəyişir), tallassoterapiya üçün faydalı olan isti dəniz var. Kurort tənəffüs orqanları xəstəliyi, sinir və ürək-damar sistemlərinin funksional pozğunluğu xəstəliyinə malik olan insanların müalicəsi üçün istifadə olunur.

Fəsil 4. Finlandiyanın turizm destinasiyaları

4.1. Helsinski

Finlandiyanın paytaxtı

590,000 sakin

600 Art Nuvo binaları

2012-ci il Dünya İncəsənət Paytaxtı

Digər iri meqapolislərlə müqayisədə Helsinski çox rahat və sakit şəhərdir. Şəhərin bir çox turizm mərkəzləri və qaynar nöqtələri bir-birinin bilavasitə yaxınlığında yerləşir. İctimai nəqliyyat sistemi rahat və etibarlıdır. Bu nəqliyyat sistemi Avropada ən yaxşılar arasında yer alır.

Burada təxminən 500 000 nəfər əhali yaşayır. Piyada və ya tramvayla hərəkət etmək asandır. Bura heyrətamiz adalara qədər uzanan və yaşıl ərazilərin heç də nadir bir şey olmadığı sahiləni şəhərdir. Şəhərin görməli yerlərinə baxış, Porvooya qatarda getmək, arxipelaqlarda kruiz, Operada gecələmə - bütün bunlar burada çox rahat əldə edilir. Bütün büdcələrə uyğun olan mehmanxanalar və şəxsi evlər də mövcuddur (bir çox mehmanxanalar fin mədəniyyətinin bir hissəsinə çevrilmiş saunaya malikdir).

Finlandiya paytaxtı qış onun küçələrini və binalarını öz ağ paltarları ilə örtükdə bütün gözəlliyini nümayiş etdirir. Limanın hər yerini buz örtmüşdür, ağacların və heykəllərin üzərində isə qar topaları var. Təmiz qış havası və aktiv ekskursiyalar turistlərin ürəyindən olduğundan kafedə isti şokolad lap yerinə düşəcəkdir.

Yaşıl Paytaxt Helsinskinin üçdə biri yaşıl zonalarla örtülmüşdür. İdman meydanları ilə yanaşı bu yaşıl zonalar da aktiv istirahət və rahatlıq üçün imkanlara malikdir. Şəhərdə Mərkəzi park və şəhər mərkəzinin bilavasitə yaxınlığında çoxsaylı meşələr mövcuddur.

Çoxsaylı parklar və sahilyanı ərazilərin gəzinti üçün mükəmməldirlər. Digər tərəfdən, mədəni tədbirlərin, restoranların, barların və gecə klublarının sayı Helsinskini mədəni təkliflərə malik dinamik paytaxta çevirir.

Şərq və Qərbin qovuşması həm Şərqi, həm də Qərbi təsiri Helsinskinin gündəlik həyatında aydın hiss olunur; memarlıq, mətbəx, dizayn, adətlər və hətta küçə slanqları belə Rus və İsveç qaydalarının təsirini daşıyır.

Baltik dənizin sahilində yerləşən Helsinskinin sahil xətti təxminən 100 km uzunluğa malikdir və təxminən 300 adaya malikdir. Çox qədim dəniz irsinə malik olduğundan Helsinki haqqında "onu dəniz dünyaya gətirdi, liman isə göylərə qaldırdı" deyirlər [1].

4.2. Finlandiyanın şimalı – Laplandiya

Laplandiyada sizi gözləyənlər:

203,000 şimal maral

183,000 sakin

İldə 200 gecə Şimal şafəqi

6 Milli Park

1 Şaxta Baba (Yalnız Bir)

Bir çox səyyahların fikrincə, Laplandiya Finlandiyanın ən maraqlı yeridir və bu fikir heç də təsadüfi formalaşmamışdır. Səyyahları hər guşədə yeni bir macərə gözləyir. Bundan başqa, Şaxta Babanı görmək üçün Yeni ili gözləmək heç də lazım deyil.

Fin Laplandiyası yalnız təqdim edilən xidmətlərin müxtəlifliyinə görə deyil, həm də ziddiyyətlərlə dolu bir bölgə olduğuna görə cəlbedicidir. Bir neçə dəqiqəlik yol dağ-xizəkçilik kurortunun və ya şəhərin səs-küyündən uzaqlaşaraq bu cür sakit bir dünyaya qədəm basmanıza kifayət edər.

Qarın sehri Dünyanın bir çox guşələrində iqlimin dəyişməsi və qarın olmaması müşahidə olunduğu halda, fin Laplandiyası həmişə qarlıdır. Qışın

ortasında axşam səmasını yaşıl dalğalarla kəsib keçən şimal şəfəqi qısa bir qədər mistika qatır.

Burada qış uzundur. O, oktyabrda başlayır və apreldə sona çatır. Bu yerlərin xizək yolları şəbəkəsi turistlərə qış idman növlərindən unudulmaz təəssüratlar almağa imkan verir. Daha az aktiv olan macərələr üçün aeroxizək və ya safari seçmək olar. Daha aşağı sürətdən zövq alanlar şimal maralı qoşqularında olan zəyahəti bəyənəcəklər.

Lanplandiyada turistlər öz üfüqlərini genişləndirərək heç vaxt getmədikləri yerlərə getməlidirlər: misal üçün, isti saunaya, temperatur həddindən artıq isti olduqda isə fin dilində “avanto” adlanan buz üzərində dəlikdən soyuq gölə tullanmaq olar.

Gecə yarı günəşinin şüaları altında Laplandiya haqqında danışdıqda finlər çox vaxt bu qərribə yerləri “sehrbazlıq” adlandırırlar. Xarici qonaqlar üçün ən təəccüblü işıq olacaq; Laplandiyada yay aylarında hava heç vaxt qaralmır.

Santanın sirri Nə vaxtsa Şaxta Babanın saqqalının uzunluğunu bilmək istəmisiniz? Bunu Korvatunturidə bilmək olar. Şaxta Babanın əsl evi fin Laplandiyasındadır. Müqəddəs Nik qonaqlarını Rovaniemdə Santa Parkında və Saariselkədə Santa kurortunda qarşılayır.

Santa Klaus kəndi Bu yer qütb dairəsinin arxasında, daha dəqiq desək Rovaniemdən 9 km məsafədə yerləşir. Burada ilin istənilən vaxtı Şaxta Babanı tapmaq mümkündür.

Elə burada onun evi və ofisi yerləşir. O, öz sevimli arvadı Muori nənə ilə birgə yaşayır. Onların evi Korvatunturi təpəsində yerləşir. Bu yer Rovaniemdən 170 km məsafədə yerləşir. Əfsanəyə görə, ölümlü insanlar həmin yerə gedə bilməzlər. Heç bir canlı varlıq Şaxta Babanın evini görməmişdir.

Elə burada Santa Park yerləşir. Bu cəlbedici attraksion uşaqlar və böyüklər üçün nəzərdə tutulmuşdur, həm də tematik parkdır. O, Santa Klaus kəndinin yaxınlığında yerləşir.

Bura iri üstü örtülü volyerdir. Bu park əbədi buzların və şaxtanın arasında qurulmasına baxmayaraq, həmişə macərəlarla doludur və “istidir”. Burada

turistlərə teatr tamaşaları təklif edilir. Təqdimata da getmək mümkündür. Parkda uşaqlarla oyunların keçirilməsi, attraksionlara, sərgilərə getmək, suvenir mağazasında alış-veriş etmək mümkündür. Park ilboyu açıqdır [1].

4.3. Göllər ölkəsi

Göllər ölkəsində sizi gözləyənlər:

188,000 göl

180,000 ada

490,000 yay kotteci

1.8 milyon sauna

37 Milli Park

Adama elə gəlir ki, burada ölkənin cənub-şərqi hissəsində olan torpaqlardan daha çox su var. Yay boyunca üfük bir ümumi güzgüdən ibarət imiş kimi görünür.

Bura Avropanın ən böyük göllər ölkəsi və balıqçılıq diyarıdır. Bu bölgəyə Rusiya sərhədləri xaricində Lenin muzeyinə malik olan yeganə yer – universitet şəhərini Tampere və Tamperenin Pispala rayonunda yerləşən, Finlandiyanın ən qədim ictimai şəhər saunası olan Rajaporti daxildir. Məşhur yay opera festivalı üçün istifadə olunan dünya şöhrətli Savolinni və oradakı qəsir, Finlandiyanın yeganə ortodoksal monastırı və Kuopioda dünyanın ən iri saunası – Valamoda keçirilən gecə - bütün bunlar bu bölgədədir. Karel zonasında sulara əlavə olaraq toxunulmamış vəhşi təbiət də var. Buranın mədəniyyəti özünəməxsusdur, sakinlər rus Ortodoksal tarixindən qaynaqlanan ənənələrə hələ də riayət edirlər. Şimal zonasında olan Trekkerlər çox vaxt sığın səsləri eşidirlər. Kayaani zonasında seçilməsi çox çətin olan fəaliyyət növləri var: ayıların müşahidə olunması, velosiped gəzintisi, milçəyin torla tutulması, xizəkdə gəzinti və s.

Bütöv bir bölgə macərələr üçün qış uşaq meydançasına çevrilir. Keyfiyyətli dağ-xizəkçilik kurortları tapmaq üçün heç də uzağa getmək lazım deyil. Burada xizəkçilik üçün imkanlar saysız-hesabsızdır. Əlavə olaraq, bayram mərkəzlərində çoxsaylı qış macərələri yaşamaq üçün aeroxizəklərdə safari də təşkil olunur.

Əgər turist nə isə dəbdəbəli bir şey axtarışındadırsa, bölgədə yerləşən kurortlardan birində qalmaq axtarışında olduğunu ona verə bilər.

Finlandiyanın Şimali Karel dairəsinin qışında nə isə cəlbedici və maraqlı bir xüsusiyyət var. Macərəalara rahat mehmanxananın və ya kayutun kandarından başlamaq mümkündür. Bələdçi münasib yer tapın tonqal qalayana qədər dovşan və ya qurd izlərini turistlərə göstərə bilər. çox vaxt bələdçilər turistləri tonqaldakı alovun rəqsinə baxmağa dəvət edirlər. onların sözünə görə, bu rəqsi görmək mümkün ikən televizora nə kimi ehtiyac ola bilər?! və onlarla razılaşmamaq da mümkün deyil.

Ucuz Kottec həyatı Tətilin göl kənarında yerləşən kotteclərdə keçirilməsi Finlandiya həyatının əsas hissəsidir və Göllər ölkəsi əsl kottec diyarıdır. Passiv istirahət növləri ilə rahatlanma kottec həyatının əsasında durur.

Barbekyu, üzgüçülük, konoe və qayıqlarda avarçəkmə yayda yer alan standart fəaliyyətlərdir.

Qışda göllərin üzərini tutan buz təbəqəsi üzərindən qoşquların sürülməsi üçün kifayət qədər qalındır və bu buzda xizəkçilik, balıqçılıq, aeroxizəkdə gəzinti üçün əla şərait təmin edir.

Finlandiyanın dörd fəsli arasında olan kəskin ziddiyyətlər ölkənin minlərlə göllərində özünü aydın şəkildə göstərir. Üzgüçülük və ya xizəkçilik etməkdən alı olmayaraq bu yerlər istirahət və rahatlıq üçün əla yerlərdir [1].

4.4. Sahil zonası və arxipelaqlar

Bölgə bir neçə şəhərlə, qədim taxta şəhərciklərlə, tarixi malikanələrlə və dağ kilsələrlə, mayaklarla, dəniz və qurunu əhatə edən milli parklarla və adaları bir araya gətirən paromlarla, o cümlədən müxtəlif dəniz və vətəni təbiət qoynunda macərəlarla xarakterizə edilə bilər.

Şəhər və şəhərkənarı fəaliyyət Turku, Rauma, Hanko və Vaasa Finlandiyanın sahil xətti boyunca səpələnmiş bir neçə şəhərdir. Onların hamısı müasir şəhər təkliflərinə, o cümlədən sahilyanı mədəniyyət və yerli dəniz irsi ilə əlaqədar görməli yerlərə malikdirlər

Cənub-qərb sahilində yerləşən Turku Finlandiyanın ən qədim şəhəri və keçmiş paytaxtıdır. 2011-ci ildə Turku Avropanın Mədəniyyət şəhəri olmuşdur. Naantali sahili məşhur tematik park Mumi-Nəhəng Diyarının vətənidir.

Geniş və fərqli təbii ərazilər qayıq, velosiped və piyada gəzintiləri üçün idealdır. Mənzərəli adalarda kottec həyatına barbekyu, sauna, hovuz kimi fəaliyyətlər daxildir.

Aland adaları Bu adaları səyahət arxipelaqda olan həyat haqqında təsəvvür əldə etmək üçün əvəzolunmazdır. Finlandiyanın 6500 adadan ibarət olan avtonom regionu Baltik dənizinin şimal hissəsində, İsveçlə Finlandiyanın arasında yerləşir. Bu bölgənin yeganə şəhəri 11 min sakinə malik olan Mariehamn şəhəridir, adaların qalan 16,500 əhalisi 65 adaya səpələnmişdir.

Aland arxipelaqı hamar səthə malik olduğundan velosipedçilər üçün cənnətdir. 1 saatdan bir həftəyə qədər icarəyə götürmək üçün bütün növ qayıqlar mövcuddur. Burada Finlandiyanın 12-ci əsrə aid edilən ən qədim kilsəsi və adalarda heyrətamiz dada malik çay xərçəngi və barbekyu təqdim edən restoranlar yerləşir.

Aland, sahilyanı ərazinin qalan hissəsi və arxipelaqlar maşınla səyahətə çıxmaq üçün mükəmməl yerlərdir. Adaların nağılvarı həyatı, keçmişlə bu günün qovuşduğu şəhərlər və möhtəşəm mətbəx insanı özünü unutmağa vadar edir [1].

Nəticə

Finlandiya böyüklüyünə görə Avropanın yeddinci şəhəridir. Buranın əsas xarakteristikası, görməli yeri və sərvəti təbiətdir.

Finlandiyanın unikal toxunulmamış təbiəti və parlaq ifadə olunmuş dörd mövsümü istirahət və turizm üçün əla imkanlar verir. Ölkəni həm də “Göllər ölkəsi” və “Gecə yarı günəşi ölkəsi” də adlandırırlar.

Ölkədə xidmətin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi, qiymətlərin aşağı olması, nəqliyyat infrastrukturunun səviyyəsi turizmin inkişaf etməsinə təkan verir.

Bu ölkədə çox saylı gəzintilər, avtomobil marşrutları və ya göl sahilində saunaya malik olan xüsusi yay kotteclərdə rahat istirahət mümkündür.

Qışda qarın çoxluğu və istirahət növlərinin geniş seçim imkanı son illərdə ölkənin turizm bazarında əsl inqilaba səbəb olmuşlar. Qış istirahətinə xizək və dağ-xizəkçilik idmanı, itlərlə, marallarla və aeroxizəklərlə safari daxildir.

Helsinski şəhəri Finlandiyanın intellektual, mədəni və elmi həyatının mərkəzidir. Şəhər ölkənin əsas müəssisə və firmalarının mərkəzidir və nəqliyyat şəbəkələrinin birləşdiyi yerdə yerləşir.

Finlandiyaya turist axınının daha da çox olmasına səbəb Laplandiyadır. Bu yer əfsanəvi Şaxta Babanın vətəni hesab edilir.

Finlandiyanın ən qədim şəhəri və keçmiş paytaxtı olan Turku ölkənin qərb sahilində yerləşir. Bura iki universitetə, ticarət və kommersiya mərkəzlərinə malik olan mədəni mərkəzdir. Onun Botnik körfəzində yerləşməsi və ilboyu işləyən limana malik olması mədəni mərkəz olmasına təkan vermişdir.

Ölkənin sahib olduğu ərazilərə Aland adaları da daxildir. Onların ümumi sayı 6500-dür, lakin onlardan yalnız 80-i yaşayış üçün istifadə olunur. Aland adaları velosiped səyahətləri, gəzintilər üçün əla yerdir.

Ədəbiyyat siyahısı

1. <http://www.visitfinland.com/>
2. <http://www.info-finlandia.ru>
3. <http://finlandia.name/content/view/81/36/>
4. <http://e-finland.ru>
5. <http://www.surgeonabroad.com/health-tourism-destinations/health-tourism-in-finland/>
6. <http://www.ruraltourisminternational.org/Finland>